Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Cușnir Svetlana
Dosarul nr. 2a-920/25 (2-24063433-02-2a-06032025)

D E C I Z I E

22 octombrie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența din:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Sofia Mitcov

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Botnari Nina, reprezentată de avocatul Vlad Vlaicu împotriva lui Botnari Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Centru, mun. ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a fostului soț până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei.

La 10 iunie 2024, Botnari Nina, reprezentată de avocatul Vlad Vlaicu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Botnari Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Centru, mun. ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 1/4 din salariu și din alte venituri, începând cu data depunerii cererii în instanța de judecată și până la atingerea majoratului de către Gabriela Botnari și a fostului soț până la împlinirea vîrstei de 3 ani a copilului în cuantum de 10 000 de lei lunar, partajarea bunurilor comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta Nina Botnari a indicat că, la 4 ianuarie 2021, a încheiat căsătoria cu pârâtul, Sergiu Botnari, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă de către Primăria *****, r-nul Sîngerei. Din

căsătorie, la ***** s-a născut copilul lor comun ***** iar, la 12 martie 2024, căsătoria dintre Sergiu Botnari și Nina Botnari a fost desfăcută

Totodată, a indicat că este mamă singură, a divorțat de Sergiu Botnari, locuiește la gazdă, fapt demonstrat prin contractul de locațiune care se anexează, aceasta achită nu doar chiria apartamentului, ci și serviciile comunale care, de asemenea, sunt foarte scumpe, întrucât în apartamentul comun pârâtul nu i-a permis a locui, cu toate că el este plecat din țară.

A relevat că, pârâtul nu achită pensia pentru întreținerea copilului minor și nu contribuie cu nimic la întreținerea copilului comun, toate cheltuielile pentru întreținerea copilului minor fiind pe seama sa, deși pârâtul muncește peste hotare și are venituri de peste 2 000 de euro/lunar și poate să-și permite să contribuie, iar reclamanta nu este angajată în câmpul muncii, aceasta are grijă de copilul minor de 2 ani, fiind obligată a se împrumuta pentru achitarea taxei de stat, la moment reclamanta fiind în grave dificultăți financiare.

A indicat că, în ceea ce privește stabilirea domiciliului copilului minor, solicită stabilirea domiciliului copilului minor, ***** a. n. ***** cu mama, aceasta având toate condițiile pentru a întreține și educa copilul minor.

Stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, este natural, aceasta va beneficia de tot sprijinul moral, de o îngrijire bună și de o educație corectă, fără violență care îi va oferi o dezvoltare normală și o integrare în societate.

De asemenea, a menționat că pretinde din contul pârâtului a pensiei de întreținere a copilului minor, ***** în mărime de 1/4 din salariu și din alte venituri, precum și a unei pensii de întreținere de 10 000 de lei pentru ea, deoarece îngrijește de copil până la atingerea de către copilul minor a vârstei de 3 ani a unei, or, aceasta neavând venituri, este nevoită să stea acasă și să îngrijească de copilul minor comun, iar pârâtul activează peste hotare, obține venituri.

Mai mult, reclamanta este nevoită să închirieze un apartament, ceea ce implică cheltuieli suplimentare și alte costuri de întreținere a locuinței, în plus are grijă de copilul minor, i se limitează posibilitatea de a lucra și de a obține venituri.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 9 decembrie 2024, **s-a separat într-un proces** aparte pretențiile Ninei Botnari cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor, pensiei de întreținere pentru fostul soț **de capătul de cerere privind partajarea bunurilor comune în devălmășie**, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Vlaicu Vlad, în interesele lui Botnari Nina către Botnari Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sec. Centru, mun. *****, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor, pensiei de întreținere pentru fostul soț și partajarea bunurilor comune în devălmășie. S-a reținut în procedura judecătorului Judecătoriei *****, sediul Centru, Svetlana

Cușnir, pretențiile lui Botnari Nina cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor și pensiei de întreținere pentru fostul soț. (f.d. 98-99)

Conform Avizului - concluzie din 10 ianuarie 2025 cu privire la examinarea condițiilor de trai ale copilului minor, prezentat de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Centru, mun. *****, Nina Botnari dispune de condiții satisfăcătoare de trai pentru creșterea și educarea copilului minor. (f.d. 112-113).

Prin referința depusă la 6 ianuarie 2025, Sergiu Botnari, a recunoscut capătul de cerere cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și optat pentru încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 de lei și a solicitat să fie respinsă cerința reclamantei Nina Botnari privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor mărime de 1/4 din salariu și/sau din alte venituri lunar, invocând că conform informației Biroului Național de Statistică al RM suma lunară necesară pentru întreținerea unui copil, pentru ultimul semestru a anului 2023, cu vârsta de 1-6 ani în orașele mici constituie 2 736,10 de lei. (f.d. 104-107).

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Vlad Vlaicu, în interesele Ninei Botnari. S-a determinat domiciliul copilului minor *****, cu mama Nina Botnari. S-a încasat de la Sergiu Botnari în beneficiul Ninei Botnari, pensia pentru întreținerea copilului minor ***** în sumă bănească fixă de 5 000 de lei/lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, 10 iunie 2024 și până la atingerea majoratului copilului. Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor se execută imediat. S-a încasat de la Sergiu Botnari în beneficiul Ninei Botnari, pensia pentru întreținerea fostului soț în mărime de 5 000 de lei/lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, 10 iunie 2024 și până la atingerea copilului a vârstei de 3 ani. S-a încasat de la Sergiu Botnari, în beneficiul Ninei Botnari, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 200 de lei, taxă de timbru în mărime de 200 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 19 197,50 de lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la Sergiu Botnari, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 2 600 de lei. (f.d. 139-144)

Solicitarea apelantului și termenul de declarare a apelului.

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 27 ianuarie 2025, Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025. (f.d. 138)

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru a fost pronunțat la 16 ianuarie 2025 (f.d. 139-140), iar cererea de apel a fost depusă la 27 ianuarie 2025 (f.d. 138), cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților.

În susținerea cererii de apel motivate, apelantul Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia a invocat că, prima instanță la examinarea litigiului dedus judecății nu a ținut cont de capacitatea și posibilitatea acestuia de a executa hotărârea, și anume, în partea încasării sumei de 5 000 de lei, cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor, cât și în partea încasării sumei de 5 000 de lei, cu titlu de pensie de întreținere a fostei soții până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani.

Totodată, a indicat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele importante ale cauzei, nu a luat în considerare argumentele expuse de către apelant în cadrul ședințelor de judecată.

Consideră că, instanța și-a asumat rolul de apărător al intimatei fără a se conforma celor mai elementare exigențe ce au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil.

A susținut că, și-a întreținut și continue să-și întrețină copilul în continuare, nu se eschivează de la exercitarea drepturilor părintești în privința copilului său, iar cele menționate de către Botnari Nina în cererea de chemare în judecată precum că nu contribuie șa întreținerea materială a copilului și nu a fost implicat în educarea acestuia nu corespunde adevărului, dimpotrivă toate cheltuielile de întreținere a copilului minor sunt puse pe seama apelantului, iar intimata ascunde acest fapt.

A solicitat a se lua în considerare și faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii, nu dispune de un salariu permanent, lucrează ocazional, iar careva venituri stabile nu are.

Apelantul mai consideră că, cuantumul pensiei de întreținere a unui copil minor în vârstă de 4 ani - 5 000 de lei ca fiind unul exagerat în raport cu minimul de existență a unui copil în vârstă de 1-6 ani cât și a necesităților ei.

A relevat că, prima instanță corect a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în beneficiul mamei acestuia, însă greșit a stabilit cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 5 000 de lei/lunar, or, suma încasată nu este una

rezonabilă în raport cu necesitățile unui copil în vârstă de 4 ani, iar conform art. 27 al Convenției pentru dreptului copilului, părinților le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare copilului.

A notat că, este de acord să achite pentru întreținerea copilului minor suma de 2 500 de lei/lunar, care în opinia acestuia este una rezonabilă, echitabilă și suficientă pentru a asigura dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială armonioasă a acestuia, aceasta fiind o sumă echitabilă, deoarece ambii părinți sânt obligați să participe la educația și întreținerea copiilor săi minori.

Totodată, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează a se ține cont și de informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil cu vârsta cuprinsă între de 1-6 ani, care în ultimul semestru din anul 2023, a constituit 2 736,10 de lei (care urmează a fi împărțită pentru ambii părinți), iar suma dispusă spre încasare cu titlu de pensie de întreținere, în cuantum de 5 000 de lei este de 2 ori mai mare decât acest minim de existență.

A afirmat că, suma de 10 000 de lei este împovărătoare pentru apelantul/pârât, or, acesta din urmă la moment nu este angajat în câmpul muncii.

Solicită instanței de apel micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor de la 5 000 de lei la 2 500 de lei și a pensiei de întreținere a fostei soții până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani de la 5 000 de lei la 2 000 de lei.

La fel, a considerat ca fiind exagerat și cuantumul cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 19 197,50 de lei, care este una disproporționată cu acțiunile efectuate de avocatul părții intimate.

Intimata, Botnari Nina nu și-a valorificat dreptul de a depune referință, deși a recepționat copia cererii de apel.

Poziția părților în apel:

Reprezentantul apelantului Botnari Sergiu, avocatul Vlaicu Vlad în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Intimata, Botnari Nina și avocatul acesteia Trohin Lilia în ședința instanței de apel nu s-a prezentat deși au fost citați în mod legal, din care considerente conform art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor formulate în cererea de apel, în contextul prevederilor legislației în vigoare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Prin prisma art. 373 alin. alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În acord cu art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În sensul art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Țările de Jos*).

Din interpretarea art. 6 CEDO se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Din piesele dosarului, Colegiul judiciar desprinde că, la 4 ianuarie 2021, Botnari Sergiu și Botnari Sergiu au încheiat căsătoria, înregistrată și trecută în registrul de stare civilă de către Primăria *****, r-nul ***** (f.d. 13).

Din căsătorie, la 12 martie 2024, s-a născut copilul comun, ***** (f.d. 16).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12 martie 2024, căsătoria încheiată între părțile procesului a fost desfăcută (f.d. 17).

La 10 iunie 2024, Botnari Nina, reprezentată de avocatul Vlad Vlaicu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Botnari Sergiu, intervenient

accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Centru, mun. ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 1/4 din salariu și din alte venituri, începând cu data depunerii cererii în instanța de judecată și până la atingerea majoratului de către Gabriela Botnari și a fostului soț până la împlinirea vîrstei de 3 ani a copilului în cuantum de 10 000 de lei lunar, partajarea bunurilor comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 9 decembrie 2024, **s-a separat într-un proces** aparte pretențiile Ninei Botnari cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor, pensiei de întreținere pentru fostul soț **de capătul de cerere privind partajarea bunurilor comune în devălmășie**, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Vlaicu Vlad, în interesele lui Botnari Nina către Botnari Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sec. Centru, mun. *****, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor, pensiei de întreținere pentru fostul soț și partajarea bunurilor comune în devălmășie. S-a reținut în procedura judecătorului Judecătoriei *****, sediul Centru, Svetlana Cușnir, pretențiile lui Botnari Nina cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, obligarea achitării pensiei alimentare pentru copilul minor și pensiei de întreținere pentru fostul soț. (f.d. 98-99)

Conform Avizului - concluzie din 10 ianuarie 2025 cu privire la examinarea condițiilor de trai ale copilului minor, prezentat de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Centru, mun. *****, reclamanta Nina Botnari dispune de condiții satisfăcătoare de trai pentru creșterea și educarea copilului minor. (f.d. 112-113).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată, cu determinarea domiciliului copilului minor *****, cu mama Nina Botnari, încasarea de la Sergiu Botnari în beneficiul Ninei Botnari a pensiei de întreținere a copilului minor ***** în sumă bănească fixă în mărime de 5 000 de lei/lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată 10 iunie 2024 și până la atingerea majoratului copilului și a pensiei pentru întreținerea fostului soț în mărime de 5 000 de lei/lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, 10 iunie 2024 și până la atingerea copilului a vârstei de 3 ani, cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 200 de lei, taxei de timbru în mărime de 200 de lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 19 197,50 de lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la Sergiu Botnari, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 2 600 de lei. (f.d. 139-144)

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 27 ianuarie 2025, Botnari

Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025. (f.d. 138)

În conformitate cu art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel **verifică, în limitele cererii de apel,** ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, **astfel încât instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra pretenției de încasare a pensiei de întreținere a minorului și a soțului care îngrijește de copilul minor până la vârsta de 3 ani, în partea în care a fost contestată hotărârea.**

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, Colegiul civil constată că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea poziției exprimate, Colegiul judiciar reține art. 46 Codul familiei, care statuează expres că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Totodată, conform art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Astfel, reiese că, răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului.

Prevederi similare se regăsesc și în art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023.

La fel, Colegiul reține și dispozițiile art. 74 Codul familiei, care reglementează expres că, **părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori** și copiii majori inapți de muncă **care necesită sprijin material**. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

De menționat că, art. 75 alin. (1) din același Cod, prevede expres că, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

Norma cuprinsă la art. 76 Codul familiei, prevede expres că, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte **venituri neregulate** sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial,

în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, **într-o sumă bănească fixă** și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În acord cu art. 98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

Totodată, urmează de reiterat că, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

În particular, Colegiul judiciar atestă că, Botnari Nina și Botnari Sergiu sunt părinții copilului minor *****, născut la ***** (f.d. 13, 16), respectiv părinților le revine obligația de creștere și întreținere a copilului minor.

Tangențial, în cazul lipsei unui acord între părinți sau dacă se va dovedi că, acordul lezează drepturile și interesele copilului minor sau ale unuia dintre părinți, instanța judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copilului minor, mărimea și modul de plată a acestei pensii.

Corespunzător, în cazul în care copilul minor, *****, născut la ***** se află la întreținerea mamei, iar conform reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea copiilor lor minori, corect a fost reținut de către instanța de fond că, apelantul/pârât Botnari Sergiu, urmează să achite pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la ***** până la atingerea majoratului acestuia.

Or, ambilor părinți le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului minor, dar și de nivelul de trai avut anterior.

Acestea fiind reținute, Colegiul judiciar decelează că, în conformitate cu dispozițiile Codului civil, regula în materia obligației de întreținere este de executare a acesteia în natură, iar îndeplinirea obligației prin această modalitate presupune ca fiecare dintre părinți să pună la dispoziția copilului alimente, îmbrăcăminte și alte produse, conform nevoilor rezonabile, ceea ce necesită o bună cooperare între părinți, în sensul de a conveni asupra celor necesare copilului și a modului în care fiecare dintre ei urmează să le furnizeze.

Pornind de la criteriile prevăzute la art. 74 –76 ale Codului familiei, Colegiul judiciar concluzionează că, prima instanță întemeiat a concluzionat că, de la Botnari Sergiu în beneficiul Ninei Botnari urmează a fi încasată pensia de

întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă în mărime de 5 000 de lei/lunar, începând cu data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către copil.

Această soluție este conformă dispozițiilor art. 76 din Codul familiei, care permite stabilirea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, atunci când acest mod de executare răspunde mai bine interesului superior al copilului.

În speță, instanța de fond a ținut cont de veniturile reale și potențiale ale părintelui obligat la plată, de necesitățile concrete ale minorului, precum și de circumstanțele particulare ale cauzei, apreciind că stabilirea pensiei într-o sumă fixă corespunde principiilor de echitate și proporționalitate.

Colegiul judiciar reține că, problema invocată în apelul ce se referă exclusiv la cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, apelantul exprimându-și disponibilitatea de a achita lunar suma de 2 500 de lei, pe care o consideră suficientă și de altfel pe care poate să o achite benevol, ținând cont de posibilitățile acestuia, motiv pentru care consideră necesară modificarea pensiei de întreținere a copilului minor de la 5 000 de lei la 2 500 de lei, având în vedere că la moment nu este angajat oficial în câmpul de muncă.

Din acest punct de vedere, Colegiul judiciar reține că, sumă propusă de apelant în motivarea apelului – 2 500 de lei/lunar, cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor, este una net inferioară nivelului avut anterior și nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor reale aferente întreținerii unui copil minor în condiții decente, în special în contextul economic actual.

Corespunzător, argumentul apelantului referitor la incapacitatea sa financiară de a suporta suma de 5 000 de lei/lună pentru întreținerea copilului minor nu poate fi reținut ca justificare pentru reducerea obligației de plată, având în vedere veniturile și posibilitățile sale financiare.

Astfel, conform certificatelor privind calcularea venitului brut/net pentru anii 2019-2021, prezentate de avocatul apelantului, Sergiu Botnari a avut un salariu lunar net de 2 725,73 de euro de la EK DAK Gesundheit.

Deși, în prezent afirmă că, nu este angajat în câmpul muncii, această situație nu justifică, în mod automat, reducerea obligației de plată, având în vedere veniturile anterioare și posibilitatea de a suporta suma respectivă, conform capacității financiare demonstrate.

Astfel, în pofida afirmațiilor apelantului privind incapacitatea sa financiară de a suporta suma de 5 000 de lei/lunar pentru întreținerea copilului minor, probele existente indică o situație financiară diferită, favorabilă pentru stabilirea unui cuantum mai apropiat de nevoile reale ale minorului.

Totodată, Colegiul judiciar consideră că, suma de 5 000 de lei/lunar pentru întreținerea copilului nu poate fi redusă la nivelul propus de apelant, întrucât aceasta nu corespunde necesităților reale ale minorului și posibilităților financiare

reale ale apelantului. Or, această proporție este considerată justificată în cazul în care părintele care datorează întreținere copilului său și este de natură să asigure pe cât se poate un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorului și necesitățile de întreținere la această vârstă în mun. *****, **păstrându-se inclusiv nivelul anterior de asigurare materială a copilului**.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind nejustificat argumentul apelantului precum că, nu ar fi veridice afirmațiile intimatei precum că, apelantul are un venit lunar de peste 2 000 de euro, în condițiile în care nu a prezentat suficiente dovezi care să combată cele invocate de intimată, ceea ce nu poate fi reținut ca justificare pentru reducerea obligației de întreținere.

Astfel, având în vedere ansamblul probelor prezentate și analiza acestora, se impune concluzia că situația financiară a apelantului, indică o capacitate financiară suficientă pentru a suporta o obligație de întreținere pentru copilul minor în sumă de 5 000 de lei/lunar. Or, apelantul activează peste hotare.

În mod firesc, obligația de întreținere trebuie să fie proporțională cu posibilitățile financiare ale părților și cu nevoile reale ale minorului, având în vedere și standardul de trai al acestuia, precum și celelalte resurse disponibile ale părinților.

În speță, probele indică faptul că, apelantul are la dispoziție resurse financiare, ce pot fi folosite pentru asigurarea unui nivel de trai corespunzător pentru copil, fără a fi nevoie de reducerea sumei de întreținere la un nivel nesatisfăcător pentru nevoile minorului.

De asemenea, refuzul apelantului de a prezenta dovezi concrete ce să contrazică afirmațiile intimatei privind veniturile sale și modul în care își gestionează venitul, demonstrează o intenție de a ascunde adevărata situație financiară.

Astfel, Colegiul judiciar menționează că până înainte de divorț, apelantul activa oficial în Germania cu un salariu de aproximativ 2 725,73 de euro, însă după divorț nu mai are un loc de muncă oficial, fapt care indică o posibilă diminuare sau modificare a surselor de venit.

Prin urmare, în raport cu aceste aspecte, Colegiul judiciar apreciază că reducerea obligației de plată a sumei de 5 000 de lei/lunar pentru întreținerea copilului minor nu se justifică în condițiile prezentate, dimpotrivă, se impune menținerea cuantumului stabilit de prima instanță, care corespunde atât nevoilor minorului, cât și posibilităților reale ale apelantului.

Corespunzător, în absența unor probe care să combată contrariul, neinvocarea unor motive justificate de incapacitate financiară reală, pârâtul/apelant urmează să-și asume responsabilitatea pentru întreținerea copilului minor, într-un cuantum corespunzător nevoilor acestuia, pentru a nu fi compromis interesul superior al minorului, prevăzut expres de legislație.

Totodată, Colegiul judiciar reține că, pensia de întreținere nu se calculează nici ca o jumătate din minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică, care pentru anul 2024, semestrul II, pentru copii în vârstă de 1-6 ani, ce constituie 2 973,30 de lei, deoarece stabilirea acesteia se face în conformitate cu principiile legale și necesitățile reale ale copiilor, precum și cu capacitatea financiară a părintelui obligat la plată. Minimul de existență reprezintă doar un criteriu orientativ și nu o limita strictă pentru cuantumul pensiei de întreținere, care trebuie să reflecte în mod echilibrat interesul superior al copiilor și condițiile economice specifice fiecărei cauze.

Iar, faptul că suma stabilită depășește minimul de existență nu constituie o sarcină excesivă, ci reprezintă o evaluare corectă și echilibrată a capacității financiare de plată a apelantului. Or, obligația de întreținere a minorului revine ambilor părinți.

Corespunzător, instanța de fond a stabilit în temeiul art. 76 din Codul familiei cuantumul pensiei de întreținere în sumă de 5 000 de lei/lunar.

Or, această proporție este considerată justificată legal pentru părintele care datorează întreținere copilului său și este de natură să asigure pe cât se poate un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorului și necesitățile de întreținere la această vârstă în mediul urban.

În plus, cuantumul stabilit de prima instanță corespunde **interesului superior al copilului minor**, fiind suficient pentru a acoperi nevoile curente ale minorei și pentru a-i asigura o dezvoltare fizică, psihică și emoțională adecvată.

Așadar, cuantumul de 5 000 de lei nu este stabilit arbitrar, nu reflectă un abuz sau o împovărare excesivă, ci rezultă din aplicarea criteriilor legale privind necesitățile copilului, nivelul de trai al părinților, precum și obligația de a asigura interesul superior al minorului, reflectă o contribuție proporțională cu posibilitățile reale ale apelantului și cu nevoile copilului, **păstrându-se, inclusiv, nivelul anterior de asigurare materială a copilului**.

De asemenea, instanța de apel apreciază și ține cont de faptul că, apelantul Botnari Sergiu contribuie benevol la întreținerea minorului, ceea ce denotă interesul și responsabilitatea sa față de bunăstarea copilului, implicarea acestuia în viața și creșterea minorului, în concordanță cu obligațiile părintești, dar această contribuție nu acoperă integral toate cheltuielile curente ale minorei.

Este relevant și faptul că, intimata Botnari Nina asigură copilului minor zilnic toate cheltuielile de dezvoltare a copilului, odihnă și locul de trai al acestuia, alte cheltuieli neprevăzute, perioadă în care contribuția sa financiară la întreținerea minorului este limitată, din motive obiective. Cu toate acestea, stabilirea cuantumului pensiei de întreținere nu se fundamentează exclusiv pe situația temporară a apelantului, ci reflectă în mod complex necesitățile reale ale copilului,

nivelul de trai al părinților, capacitatea de muncă și potențialul de câștig al apelantului, precum și interesul superior al minorului.

Prin urmare, stabilirea cuantumului pensiei de întreținere în mărime de 5 000 de lei/lunar se raportează la nevoile reale ale copilului și reprezintă o contribuție proporțională, rezonabilă și justificată pe termen lung.

Sub un alt aspect, instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării acestora, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

La cele expuse, Colegiul judiciar complinește că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui-o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Colegiul judiciar consideră oportun de a face referire și la Declarația drepturilor copilului din 1959 unde este precizat că, copilul se va bucura de o protecție specială şi i se vor oferi facilități prin lege și prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală și socială normale, în condițiile libertății și demnității. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.

Concomitent, conform art. 3 alin. (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Această concluzie derivă și din prevederile art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care statuează că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

O reglementare similară se regăsește și în art.27 alin.(2) din Convenție, care statuează că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, Colegiul judiciar menține hotărârea primei instanțe și în partea stabilirii pensiei în mărime de 5 000 de lei/lunar de întreținere a fostului soț până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani.

În acest sens, Colegiul civil reține că, în temeiul dispozițiilor codului civil, regula în materia obligației de întreținere este aceea a executării în natură.

Conform art. 82 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Codul familiei, soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl are soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia.

Alineatul (3) din art. 82 din Codul familiei indică că pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate la alin.(2) numai în cazul când acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti.

În conformitate cu art. 83 lit. b) Cod familiei, **dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț** pe cale judecătorească **îl are**: **fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia**.

În accepțiunea art. 84 Cod familiei, cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (foștilor soți), de alte circumstanțe importante.

În cazul din speță, Colegiul judiciar constată că, Botnari Nina, aflându-se în concediu de maternitate și de îngrijire a copilului, nu are un venit propriu suficient, nu are posibilitatea de a-și asigura singură întreținerea, fiind dependentă de sprijinul financiar al fostului soț. Or, dânsa la momentul depunerii acțiunii (10 iunie 2024) se află în imposibilitate de a munci, deoarece are grijă de copilul minor ***** (născută la *****), închiriază spațiu locativ etc.

Mai mult, perioada pentru îngrijirea copilului, implică cheltuieli suplimentare și o reducere a posibilităților sale de a-și asigura singură existența, situație în care, sprijinul material al fostului soț devine cu atât mai necesar pentru a asigura bunăstarea și dezvoltarea armonioasă a intimatei și a copilului.

Corespunzător, în conformitate cu art. 83 și 84 ale Codului familiei, precum și cu principiile de echitate și justiție, se impune stabilirea unei pensii de întreținere care să reflecte nevoile exacte ale intimatei, cât și posibilitățile financiare ale apelantului.

La caz, analiza venitului și a situației patrimoniale a apelantului, conform probelor administrate, indică faptul că, Botnari Sergiu dispune de resurse suficiente pentru a suporta o contribuție de 5 000 de lei/lunar pentru o perioadă de 3 ani, în condițiile în care această sumă este proporțională și rezonabilă în raport cu

posibilitățile sale financiare, care nu va cauza dificultăți excesive apelantului, fiind în concordanță cu principiile legii și cu obligațiile sale față de familie.

Totodată, Colegiul judiciar reține că, stabilirea obligației de plată până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului comun s**e justifică prin caracterul temporar al nevoilor de sprijin material** în această etapă de creștere și dezvoltare a copilului, în concordanță cu prevederile legale și cu interesul superior al copilului, mai cu seamă că, Botnari Nina închiriază spațiu locativ.

Astfel, analiza legală și factuală a cauzei fundamentată pe legislația aplicabilă, probele administrate și considerentele de echitate justifică admiterea pretenției intimatei în totalitate, cu obligarea pârâtului la plata pensiei de întreținere în cuantum de 5 000 de lei/lunar, începând cu 10 iunie 2024 și până la atingerea copilului a vârstei de 3 ani, asigurând astfel protecția și suportul necesar pentru această etapă dificilă din viața părților.

Corespunzător, argumentul apelantului, referitor la incapacitatea sa financiară de a suporta suma de 5 000 de lei/lunar pentru întreținerea intimatei până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului comun (o perioadă aproximativ de jumătate de an), nu poate fi reținut ca justificare pentru reducerea obligativității de plată, având în vedere veniturile și posibilitățile financiare ale acestuia.

În concluzie, apelul este nefondat, iar hotărârea instanței de fond în partea contestată este corectă și justificată conform reglementărilor legale în vigoare.

Pe cale de consecință, având în vedere că, argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea cauzei, la declararea cererii de apel nu au fost indicate și nici prezentate, sub aspectul prevederilor legale sus menționate, reieșind din specificul acțiunii, instanța de apel constată că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 5 000 de lei/lunar, precum și a pensiei de întreținere în favoarea fostului soț care îngrijește de copilul minor până la vârsta de 3 ani în sumă de 5 000 de lei, astfel că cuantumul și forma pensiei de întreținere a minorului și a mamei au fost stabilite în mod temeinic și legal, cu respectarea dispozițiilor legale și în baza unei analize corecte a probatoriului administrat. Nu se impune intervenția instanței de apel în sensul modificării acestor dispoziții.

Iar, prin prisma jurisprudenței CtEDO, și anume, *cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995*, Curtea a menționat că „... . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes...”, astfel, Colegiul civil consideră necesar de a respinge argumentele invocate în apel, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, Colegiul judiciar ține să remarce că, apelantul utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Din aceste motive și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele de drept material, a adoptat o hotărâre întemeiată și legală cu respectarea normelor de procedură, iar cererile de apel sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu

Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru, judecător Cușnir Svetlana

Dosarul nr. 2a-920/25 (2-24063433-02-2a-06032025)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

22 octombrie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența din:

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu
Grefierul Sofia Mitcov

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia,

împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Botnari Nina, reprezentată de avocatul Vlad Vlaicu împotriva lui Botnari Sergiu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Centru, mun. ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a fostului soț până la împlinirea vîrstei de 3 ani a copilului și compensarea cheltuielilor de judecată,

în conformitate cu art. 385 lit. a), 389 și 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Botnari Sergiu, reprezentat de avocatul Trohin Lilia.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 16 ianuarie 2025.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu